

Список використаних джерел:

1. Алексеев А.Д. Методика обучения игре на фортепиано / А.Д. Алексеев. – М.: Музгиз, 1981. – 278 с.
2. Асафьев Б.В. Избранные труды. Т.3. / Б.В. Асафьев. – М.: Музыка, 1954. – С. 171-242.
3. Баренбойм Л.А. Музыкальная педагогика и исполнительство / Л.А. Баренбойм. – Л.: Музыка, 1974. – 280 с.
4. Бурлина О.Е. Структура музыкального интереса / О.Е. Бурлина // Сов. музыка, 1983. – № 4. Музыка в социалистическом обществе. – Вып. 2. – М., Музыка, 1975. – С. 28-32.
5. Выготский Л.С. Собрание сочинений. – Т.1. / Л.С. Выготский. – М., 1991. – С. 114.
6. Кабалецкий Д.Б. Воспитание ума и сердца: Книга для учителя. – 2-е изд., испр. и доп. / Д.Б. Кабалецкий. – М.: Просвещение. 1984. – 97 с.
7. Кремень В. Розвитку духовності немає альтернативи / В. Кремень // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2004. – № 1. – С. 4-6.
8. Скрипченко О., Долинська Л., Огороднічук З. Загальна психологія. Навч. посібник / О. Скрипченко, Л. Долинська, З. Огороднічук. – К. – «А.П.Н.» – 2009. – 270 с.
9. Савшинский С.И. Пианист и его работа / С.И. Савшинский. – М.: Классика – XXI, 2008. – 244 с.

Пічугіна Ю.О.

*кандидат наук із соціальних комунікацій, докторант,
Національна музична академія України імені П. І. Чайковського*

ХУДОЖНЯ ТВОРЧИСТЬ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ МЕРЕЖЕВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Під впливом інтенсивного техніко-технологічного розвитку, зокрема, завдяки появі глобальної комп'ютерної мережі Інтернет, в багатьох аспектах трансформувалася практика культуротворення. Нові, цифрові, технології у своїй сукупності сприяють формуванню кіберпростору культури, в якому дедалі відбувається розширення видового, жанрового і стильового розмаїття мистецтва як результату художньої творчості. Таким чином, спостерігається віртуалізація людської креативної діяльності в культурному просторі, і, як наслідок, формування нового культурного типу особистості.

У цьому контексті актуальним і науково обґрунтованим є дослідницьке прагнення визначити та інтерпретувати зміщення цільових компонентів сучасної художньої творчості, яке спричинене розвитком та поширенням цифрових технологій. Так, на зміну культурної ідентичності в творчій діяльності приходять поняття мультикультурності; аматорство витісняє професіоналізм, що в більшій мірі відповідає ознакам фольклору; а відсутність повного контролю над реалізацією і поширенням художнього продукту через цифрові медіа призводить до зменшення рівня впливовості інституційної системи культури і мистецтва, що, в свою чергу, гарантує безпрецедентну свободу реалізації творчого задуму.

Головна ідея наукового пошуку полягає в тому, що художня культура і всі її складові розвиваються згідно до всезагальних позахудожніх еволюційних

процесів, не винятковим став й техніко-технологічний прорив, який відкриває міриади додаткових можливостей для формування нових трендів сучасної художньої культури, наприклад, цифрового мистецтва (англ. Digital art). Отже, поява і динамічне наповнення явища цифрового мистецтва черговий раз свідчить про те, що художня творчість протягом історії має тенденцію адаптуватися і модифікуватися відповідно до змінного середовища, що тягне за собою збагачення мистецького арсеналу художніх інструментів і форм, а також зародження нової естетики.

Відомо, що інтеграція цифрових технологій в художнє середовище відбулася через дизайн, який складно сьогодні уявити без комп'ютерного проектування. Вслід за дизайном цифрові технології поступово зайняли певні ніші в інших видах образотворчого мистецтва: живописі, графіці, скульптурі. Проте, говорячи про вплив техніко-технологічних інновацій на художню творчість, насамперед важливо відзначити їх визначальну роль у підйомі аматорської творчої діяльності і розквіті мережевого постфольклору. Незаймане якісно нове середовище, свобода і широта доступу до нього, можливість легкого додавання власного контенту – це фактори, які створили сприятливі умови для альтернативної художньої творчості. Так, сьогодні наше соціокультурне буття наповнили численні артефакти типу селфі, фотографій їжі, подій і цікавих місць, відеороликів (лайфхаки, how-to, відеоогляди, віеочеленджи, репортажі з місць подій), мемів, фан-фікшн тощо, які проникають у віртуальний світ через соціальні мережі Instagram, YouTube, Facebook, Twitter, Pinterest і т. п., а їх творцями є активні користувачі Інтернету, переважним чином звичайні «пересічники», з важливою сьогоденною потребою у конструюванні свого медіаобразу або звичайного висловлення власної думки відносно тієї чи іншої події.

В контексті вивчення художньої творчості доби мережевих технологій детальніше зупинимося на явищі Інтернет-мему. В одній з попередніх своїх публікацій ми, проаналізувавши кілька сучасних теорій меметики, визначили Інтернет-мем як одиницю культурної інформації, яка приймає форму лаконічної та потенційно популярної фрази, ідеї, символу, зображення, звуку або їх синтезу, реплікація якої відбувається шляхом поширення у віртуальному середовищі, спонукаючи користувачів мережі копіювати (репостити) її до тих пір, доки вона не перетвориться на масовий феномен [1, с. 79]. Наразі цікаво спостерігати як цей продукт, долаючи кордони гіпертексту, з Інтернету проникає до реального життя. Так, деякі меми є настільки нагальними і влучними, що звернули до себе увагу кураторів візуального мистецтва, в результаті ставши експонатами нещодавніх гучних виставок. Наприклад, у вересні 2018 року в Нью-Йорку в Музеї рухомого зображення відбулася виставка під назвою «Двадцятиріччя мемів», на якій було представлено найвідоміші Інтернет-меми за останні двадцять років (починаючи з 1998 року), серед яких Тролфейс, Жабеня Пепа, Нян Кет, який також відомий під назвою «Pop Tart Cat» (з англ. «Кіт з тулубом з печива»), Почекун та інші [3]. У листопаді 2018 року в реальному просторі виставкового центру «Новий манеж» було проведено першу експозицію Інтернет-мемів в Москві, в

підготовці якої взяли участь більше двадцяти митців. Концепція виставки полягала в тому, щоб візуалізувати сучасну історію Росії за допомогою популярних мемів, охопивши майже всі історично значимі моменти останніх 25 років, зафіксовані в них. Таким чином кураторам виставки «вдалося створити справжній художній гіпертекст, постмодерністський підручник з історії, де в компактній формі мемів зібрані цілі глави з життя аналогового суспільства, яке вже неможна відокремити від цифрового світу» [2].

Підсумовуючи, зазначимо, що мережеві технології створили надзвичайно сприятливе середовище для відродження народної художньої творчості, артефакти якої інкапсулюють в собі найважливіші цінності сучасної популярної культури, що пояснює їх актуальність і затребуваність не тільки в мережевому середовищі, але й в реальному вимірі буття.

Список використаних джерел:

1. Оленіна О. Ю. Інтернет-меми українського походження в культуротворчій практиці сучасного суспільства / Оленіна О. Ю., Пічугіна Ю. О. // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. – 2018. – № 3. – С. 77-81.
2. Фомина Е. «МЕМуарь»: как готовили первую в России выставку, посвященную мемам [Електронний ресурс] / Елена Фомина. – Режим доступу: <https://style.rbc.ru/impressions/5c0109eb9a7947785d56ab32> (дата звернення : 28.01.2019). – Назва з екрану.
3. Mobley A. When memes meet art: «Two decades of memes» at the Museum of the Moving Image [Електронний ресурс] / Amalia Mobley. – Режим доступу: <https://nyulocal.com/when-memes-meet-art-two-decades-of-memes-at-the-museum-of-the-moving-image-ed44aba67028> (дата звернення: 28.01.2019). – Назва з екрану.

Садовенко С.М.

*кандидат педагогічних наук, доктор філософії (музична педагогіка),
старший науковий співробітник, доцент, професор кафедри,
Інститут сучасного мистецтва
Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*

УКРАЇНЬСЬКА НАРОДНА ХУДОЖНЯ КУЛЬТУРА У ПОЛІФОНІ МЕТОДОЛОГІЙ

Художня культура як особлива галузь загальносвітової культури утворилася завдяки концентрації згуртованої навколо мистецтва низки взаємопов'язаних форм художньої діяльності: художнього сприйняття, художнього мислення, художньої творчості, художнього переживання тощо. Художня культура першочергово базується на сукупності художніх цінностей, сама безпосередньо є сукупністю художніх цінностей, а також історично визначеною системою їх відтворення і функціонування в суспільстві.

Художній культурі статус ключового елемента суспільної системи додають дві її характеристики. По-перше, вона акумулює багатовіковий досвід народу: переважна частина цінностей створена в далекому минулому, і вони багато в